

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 40277-06-16 ניסנלר נ' צורף ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

הנתבע: ניצן ניסנלר
ע"י ב"כ עו"ד אייל אבידן

נגד

הנתבעים: 1. מנשה צורף
2. דליה גלינסקי צורף
ע"י ב"כ עו"ד יוסף קלו

פסק דין

1 תביעת לשון הרע על סך של 100,000 ₪.

2 **העובדות שאינן שנויות במחלוקת**

3
4 1. התובע הינו הבעלים של עסק בלתי מאוגד לאחזקת וניהול בתים משותפים בשם "נצנוץ".
5 2. הנתבעים, בעל ואישה, הינם דיירים בבניין המצוי ברח' שרה אימנו 116 בעיר מודיעין (להלן: "הבניין").

6
7 3. ביום 25.8.2013 נכרת בין התובע לבין נציגות הבית המשותף של הבניין (להלן: "הנציגות")
8 באמצעות הגב' כרמית ביבס (להלן: "כרמית"), "הסכם אחזקה וניהול מבנים" (להלן:
9 "ההסכם") המתייחס לשירותי ניהול ואחזקה שהתחייב התובע ליתן לנציגות.

10 בהתאם להסכם התובע התחייב לתת לנציגות שורה של שירותים לבניין, וזאת כנגד דמי ניהול
11 חודשיים בסך של 150 ₪ אותם ישלם כל דייר בבניין לתובע, אשר במועד מאוחר יותר המוגדר
12 בהסכם הניהול – יועמדו על סך של 250 ₪. יודגש כי הוסכם כי גביית דמי הניהול מכל דייר
13 תיעשה על ידי התובע בלבד (פרק "תנאי תשלום" עמוד 3 בסוף).

14 עוד יודגש כי התובע התחייב בהסכם במפורש, בפרק "תשלומים" (עמוד שני באמצע),
15 לשאת בתשלום חשבונות החשמל של הבניין ואחזקת המעלית (נספח א' תצהיר התובע).

16 4. בחודש ספטמבר 2015 הודיע התובע לנציגות על כך שהוא מפסיק את ההתקשרות עימה החל
17 מיום 31.10.2015.

18 5. לאחר סיום ההתקשרות של התובע עם הבניין התגלה לנציגות כי נותרו חובות לחברת חשמל
19 שלא שולמו מאז חודש יולי 2015 וכן חוב לחברת המעליות ישראלופט (להלן: "ישראלופט").
20 במקביל נותרו דיירים מסויימים חבים דמי ניהול לתובע.

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 40277-06-16 ניסנלר נ' צורף ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

6. בשלב זה החלו שיחות והתכתבות במסרונים בין התובע לבין כרמית ובה התחייב התובע לשלם את החוב לחברת החשמל ולישראליפט (ת/1), ואולם עד ליום 8.12.2015 לא הוצגה בפני כרמית או מי מדיירי הבניין אסמכתא לביצוע התשלומים.
7. ביום 9.12.2015 יצר הנתבע בפייסבוק דף בשם "שרה אימנו". על דף הפייסבוק שיצר העלה הנתבע את הפוסט (רשומה) הבא (להלן: "**הפירסום או 'הפוסט'**"): "שלום חברים חשבון זה נוצר כדי להזהיר אתכם מבחור בשם ניצן ניסנלר, אשר יש לו חברה לאחזקת בתים בשם 'נצנוץ' והוא עוסק גם בהדברה תחת השם 'ניצן גיוק'. **ניצן ניסנלר הוא נוכל וכדאי מאוד להיזהר ממנו.** ניצן תחזק את בניינים 116 ו- 114 במודיעין במשך שנתיים – ספטמבר 2013 – 2015. רמת התחזוקה של ניצן היא מתחת לכל ביקורת, אבל הבעיה היא עוד הרבה יותר חמורה. ניצן התחייב בחוזה לשלם את חשבונות החשמל והמעלית של בניינים 116 ו- 114 במודיעין ברחוב שרה אימנו. פעם אחר פעם התברר שניצן אינו משלם את החשבונות ורק לאחר הפעלת לחץ ואיומים הוא נאות לשלם. בחודש ספטמבר 2015 הודיע ניצן שהוא עוזב. כאשר בדקנו את החשבונות התברר שניצן הפסיק לשלם עבור חשבונות החשמל והמעלית כבר באפריל 2015 והשאיר חובות על סך של 11,242.72 ₪! לאחר מרדף בלתי פוסק אחריו נאות ניצן לשלם אתמול 3,000 ₪ מהחוב שלו כך שכעת החובות שהשאיר הם 'רק' 8,242.72 ₪. **למיטב ידיעתנו ניצן עקץ ועדי בית נוספים במודיעין.** מטרת הפירסום הינה כפולה: 1. להזהיר את כל מי שאינו רוצה להפסיד את כספו מניצן ניסנלר/חברת נצנוץ/ניצן גיוק – **מדובר בנוכל.** 2. לחשוף את הסיפור כדי שוועדי בית נוספים שנפג(עו) מניצן יתאגדו ויגישו נגדו תביעה משותפת. **רק כך נוכל לקבל את כספנו בחזרה ולמנוע מניצן להמשיך לגנוב כסף מאנשים תמימים.** בברכה, ועד הבית שרה אמנו 114 – 116 מודיעין"

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 16-06-40277 ניסנלר נ' צורף ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

- 1 כבר עתה אומר כי הדגשתי במכוון שלוש פיסקאות בלבד בטקסט, שכן לדעתי אלה פיסקאות
2 המחלוקת הטעונות התייחסות והכרעה נורמטיבית.
- 3 8. סמוך לאחר הפירסום, סיפר הנתבע לנתבעת על הפירסום, והיא שיתפה אותו בדף הפייסבוק
4 האישי שלה, עם 208 חברים.
- 5 9. בערבו של אותו יום התקיימה אסיפה כללית של הדיירים בבניין בה הנתבע התבקש להסיר
6 את הפוסט - וכך עשה.
- 7 10. ביום 10.12.2015 הציג התובע לכרמית אסמכתא לתשלום החוב לחברת החשמל וכן טען כי
8 פרע את החוב לישראלפט.
- 9 11. מכאן תביעה זו שעניינה, מחד, בטענה בדבר לשון הרע הנכללת בפוסט, ומאידך - בהגנות
10 "אמת דיברתי" ותום לב שנטען כי עומדות הן לנתבעים.
11

קביעת ממצאי עובדה

- 12 12. נקודת המוצא להכרעה העובדתית בתיק זה הינה הממצא כי בהתאם להסכם, חיובו של
13 התובע לשלם את התשלומים לחברת החשמל ולישראלפט, הינו חיוב עצמאי אשר אינו קשור
14 לשאלת הגבייה של דמי הניהול. רוצה לאמר, אין חולק כי זכותו של התובע היא לקבל ולגבות
15 את דמי הניהול המוסכמים מכל אחד ואחד מהדיירים. ואולם, בד בבד, חובתו היא גם לפרוע
16 את התשלומים לחברת החשמל ולישראלפט. **הא בהא - לא תליא.** הדברים עולים באופן
17 ברור מלשון ההסכם, ואף התובע עצמו בתחילת חקירתו הנגדית לא הכחישם (עמ' 6 ש' 15-
18 22)
- 19 המסקנה מהאמור היא כי גם אם גביית דמי הניהול אינה מושלמת, וקיימים דיירים סרבנים
20 אשר אינם משלמים את דמי הניהול כסידרם, אין הדבר פוטר את התובע מחובתו לפרוע
21 תשלומים אלה, ולהשאיר לבניין חובות בגינם. החובה לשאת בתשלומים אלה הוטלה על
22 התובע בלבד - ללא כל זיקה בינה לבין הגבייה בפועל של דמי הניהול.
23 זו חלוקת האחריות החוזית וחלוקת הסיכונים החוזית שבין הצדדים להסכם.
24 לפיכך, ובהתאם לחלוקת סיכונים זו, על התובע היה לשלם את החובות השוטפים לצדדי ג',
25 ובמקביל היה רשאי לפעול לגביית דמי הניהול - כפי זכותו, או לחלופין לסיים את
26 ההתקשרות בהסכם עקב הפרתו. ואולם מעת שהתובע בחר לקיים את ההסכם ולא לבטלו,
27 הרי שלא היה רשאי להימנע מפירעון התשלומים לצדדי ג', ולהותיר את הנציגות בחובות מול
28 ספקיה.
29
- 30 13. מהראיות שהוצגו בתיק נוכחתי לדעת כי התובע, במספר מקרים, נמנע מלפרוע חובות
31 מסויימים של הבניין לצדדי ג', בין היתר בגלל טענות של חובות של דיירים כלפיו. כך למשל,
32 כבר בחודש אפריל 2014 הסתבר כי קיים חוב של 4,700 ₪ לישראלפט והדברים חזרו על
33 עצמם באוגוסט 2014 (ראה ההתכתבות נספח 3 לתצהיר הנתבע).

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 16-06-40277 ניסנלר נ' צורף ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

- 1 מהתכתבות זו עולה כי הנתבע עדכן את התובע בדבר חוב זה והלה השיב לו "אני מתרוצץ
2 אחרי דייר שחייב לי 1350 ₪ וביתניים משלם במקום 859 ₪ למעלית.....יש לי חברת ניהול
3 ולא חברת ניצול".
- 4 הנה כי כן, מהתכתבות זו עולה באופן ברור כי התובע תולה את אי התשלום לישראלפט
5 בגביית חסר של דמי הניהול. התובע אישר דברים אלה גם בחקירתו הנגדית (עמ' 7 ש' 5-1)
6 והוסיף טעם נוסף והוא כי החשבוניות שהוציאו ישראלפט היו על שם הנציגות ולא על שמו
7 ולקח זמן עד שהעניין הוסדר.
- 8 התובע אף העיד כי זה נכון שבמהלך תקופת ההתקשרות היו מספר פעמים שנותר חוב
9 לישראלפט ואז "מדברים איתם יש חובות של דיירים ומנסים להסדיר...יש לי שם איש
10 קשר שאני מדבר איתו, הוא הבין אותי. קוראים לו תומס" (עמ' 9 ש' 29-27).
- 11 יצויין כי בהתאם לעדותה של כרמית שלא נסתרה, החוב מושא חודש אפריל 2014 נפרע לבסוף
12 מסכום שהיה בקופת הנציגות בעודף ולא על ידי התובע, ואילו החוב מחודש אוגוסט 2014,
13 נפרע ישירות על ידי הדיירים בגבייה מיוחדת, ושוב, לא על ידי התובע.
- 14 כך או אחרת, ברי כי אין המדובר בטעמים המצדיקים את המחל באי פירעון החובות
15 לישראלפט. על התובע היה להימנע מלחשוף את הנציגות לחובות כלפי ישראלפט והיה עליו
16 לשלם את כל החשבוניות במועדם ללא תלות בגביית דמי הניהול. התמרמרותו של הנתבע כלפי
17 התובע בעניין זה - נחזית להיות מוצדקת.
- 18 יצויין כי משהוצגו בפני התובע שאלות בנושאים אלה, חזר בו מהסכמתו לאי התלות ההדדית
19 בין חובת התשלום לבין זכות הגבייה, וטען לפתע "בטח שזה קשור אני לא יכול לשלם סכומים
20 כאלה אם אין כסף" (עמ' 7 ש' 26-25). מאליו מובן כי המדובר בסתירה בולטת בעדותו
21 וממילא דבריו אלה אינם מתיישבים עם לשונו הברורה והמפורשת של ההסכם.
- 22 נקודה חשובה נוספת הראויה להתייחסות הינה טענת התובע לפיה הנתבע היה מהדיירים .14
23 שלא שילמו את דמי הניהול. אין חולק שמהראיות עולה כי בשנת 2014 הנתבע נמנע מתשלום
24 דמי הניהול עקב השגותיו על ניהולו של התובע את הבניין (עמ' 26 ש' 30 ואילך). ואולם, לא
25 הוכח שזה היה המצב ביום 31.10.2015, ולא הוכח שבמועד זה הנתבע חב כספים כלשהם
26 לתובע.
- 27 לדברים אלה יש חשיבות משום שהם מהווים רק פתיח למה שהתרחש עם סיום ההתקשרות .15
28 בין הצדדים, ביום 31.10.2015.
- 29 אין חולק שעם סיום ההתקשרות התובע לא ביצע "יישור קו" אלא הותיר חובות של הנציגות
30 כלפי ישראלפט וחברת החשמל, מבלי שיידע את כרמית, הנתבע או מי מחברי הנציגות או
31 דיירי הבניין בכך.
- 32 בהתאם לעדותה של כרמית, הנאמנה עלי לחלוטין בהיותה עדה נייטרלית ומעוררת אמון,
33 ביום 22.11.2015 הסתבר לה שנותר חוב שוטף לחברת החשמל לחודשים יולי עד ספטמבר
34 2015 בסך של 1,857 ₪, חוב בגובה שלא היה ידוע לחברת החשמל בגין חודש אוקטובר 2015,

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 40277-06-16 ניסנלר נ' צורף ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

- 1 וכן חוב לישראלית בסך של 5,143 ₪ (בנוסף היה חוב לישראלית בגין בניין 114 אשר גם
2 אותו שירת התובע, בסך של 3,838 ₪). מההתכתבות שצורפה בינה לבין התובע מיום
3 23.11.2015 (1/ת) עולה כי התובע טען שיש דיירים שחבים לו 3,750 ₪, וכי כרמית מסכימה
4 לקיזוז סכום זה מהחוב.
5 ואולם על אף הסכמה זו, התובע לא מיהר לבצע את התשלומים. 16.
6 ביחס לחברת החשמל - מהראיות עולה כי התובע אמנם מראה כי בוצע תשלום באפליקציה
7 של חברת החשמל ביום 30.11.2018 (2/ת) ואולם אין חולק כי התשלום לא נקלט (עמ' 10 ש'
8 33). התובע בתצהירו נמנע מלפרט מתי בדיוק שילם חובות אלה, ואולם בחקירתו הנגדית
9 הודה – אף זאת לאחר נסיון להתחמק ממתן תשובה ברורה - כי שני חשבונות החשמל
10 הרלוונטיים שולמו ב - 9.12.2015, בשעות 23.00 ו - 23.50 (עמ' 5 ש' 6-7, ובהמשך עמ' 11 ש'
11 22-25), דהיינו מיד לאחר פירסום הפוסט הנידון. יצויין כי מועד ביצוע התשלומים הנ"ל עולה
12 בבירור מדו"ח חברת החשמל, עמ' 3 לנספח 6' לתצהיר הנתבע.
13 באשר לחוב לישראלית – מההתכתבות ת/4 עולה כי התובע שילם ביום 8.12.2015 (יום לפני
14 פירסום הפוסט) סכום של 3,000 ₪ לישראלית, והתחייב לשלם את יתרת החוב לישראלית
15 בסך של 1,852 ₪ "באותה מתכונת בשבוע הבא". ואולם, ככל הנראה תשלום זה לא התבצע,
16 וגם בינואר 2016 החוב לישראלית עדיין לא הוסדר (עמ' 13 ש' 26-27).
17 עוד יש לציין כי התובע טען כי נכון לדצמבר 2015 חוב הדיירים אליו בגין דמי ניהול עמד על 17
18 סך של 3,750 ₪ - אך הוא לא הביא כל ראיה כדי להוכיח זאת. כמו כן, התובע לא הוכיח האם
19 המדובר בדיירים של הבניין או של הבניין הסמוך. מכל מקום ברור שבמועד הפוסט יתרת
20 החוב לחברת החשמל ולישראלית עלתה על יתרת הזכות בגין דמי ניהול אשר עמדה לכל
21 היותר על סך של 3,750 ₪, אם בכלל.
22 **18. הנה כי כן ניתן לסכם את ממצאי העובדה כך:**
23 א. על פי ההסכם חובתו של התובע היתה לשלם את החובות לישראלית ולחברת החשמל
24 במנותק מגביית דמי הניהול בפועל;
25 ב. במהלך תקופת ההתקשרות התובע לא עמד בחובה זו ולפחות פעמיים נאלצו הדיירים
26 להוציא כספים מכיסם (או מכיס הנציגות) לצורך פירעון חובות לישראלית שהתובע נטל
27 על עצמו בהסכם לשלםם;
28 ג. במועד ניתוק היחסים החוזיים (31.10.2015) הותיר התובע חובות בלתי נפרעים של
29 הבניין לחברת החשמל ולישראלית, בסך של 7,000 ₪ ואילו חוב הדיירים אליו בגין דמי
30 ניהול עמד על הסך של 3,750 ₪, אם בכלל היה חוב כזה, שכן ראיה לכך לא הובאה;
31 ד. על אף מספר דרישות ממנו - התובע לא שילם את חובות הבניין לחברת החשמל (שכאמור
32 באותה עת עמדו על סך של 1,857 ₪) עובר לפירסום הפוסט. התובע פרע חובות אלה
33 במלואם שעות מועטות לאחר פירסום הפוסט;

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 40277-06-16 ניסנלר נ' צורף ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

- 1 ה. התובע פרע את החוב לישראלפט יום אחד קודם לפירסום הפוסט, ואולם לא במלואו
2 (3,000 ₪ במקום 5,143 ₪).
- 3 ו. בזמן העלאת הפוסט לאוויר העולם, הנתבע ידע כבר שהתובע ביצע את התשלום
4 לישראלפט, כך שלמעשה בעת הפירסום עמד חוב הבניין לצדדים שלישיים על סך כולל
5 של 4,000 ₪ (1,857 ₪ חוב לחברת החשמל, ו- 2,143 ₪ יתרת חוב לישראלפט)
- 6 ז. זמן קצר לאחר העלאת הפוסט, הנתבעת שיתפה את הפוסט בדף הפייסבוק שלה, עם 208
7 חברים.
- 8 ח. הנתבע הסיר את הפוסט מדף הפייסבוק עוד באותו ערב בו פורסם.
9 על רקע ממצאי עובדה אלה נכריע כעת בשאלות הנורמטיביות אותן מעורר הפירסום.

10

11 קיומו של לשון הרע בפירסום

- 12 19. בפתח הדברים יש לאמר כי למעשה רק פיסקאות המחלוקת בפוסט אותן הדגשתי ברישת
13 פסק הדין כוללות ביטויים אשר לגביהם נדרשת התייחסות שיפוטית. יתר האמור במכתב
14 הינן עובדות גרידא שבסך הכל הכולל - ברמה העובדתית, התגלו כנכונות. אמנם קיימת טעות
15 קלה במספרים (נטען שהחוב הכולל של שני הבניינים הינו 11,242 ₪ בעוד שבפועל החוב היה
16 10,838 ₪) ואולם עניין זה אינו משמעותי.
- 17 20. השאלה הראשונה הטעונה הכרעה היא - האם ייחוס המונחים "נוכל" ו"גנב" וכן המשפט לפיו
18 התובע "עקץ", דהיינו הונה, בניינים אחרים במודיעין, עולים כדי לשון הרע.
19 סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה - 1965 (להלן: "החוק") קובע, כי:
20 "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול:
21 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או
22 ללעג מצדם;
23 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
24 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת,
25 בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
26 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו,
27 נטייתו המינית או מוגבלותו;
28 לכאורה השאלה העומדת בפנינו היא פשוטה. הנתבע ייחס לתובע עבירות גניבה ומירמה.
29 האם ייתכן שאין המדובר בלשון הרע?
30 דא עקא, התשובה לשאלה זו אינה כה פשוטה כפי שהיא נחזית להיראות על פניה.
31 בקביעת משמעותו של ביטוי לא די להביט במשמעותו המילולית. העובדה שהתיבה "גנב"
32 מהווה עבירה בדין הפלילי אינה משמיעה בהכרח שבהקשר בו הביטוי נאמר - הוא מהווה

בית משפט השלום בראשון לציון
כב' השופט רפי ארניה

ת"א 40277-06-16 ניסנלר נ' צורף ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

1 לשון הרע. על כך עמד בית המשפט העליון בפרשת ע"א 4534/02 **רשת שוקן בע"מ נ'**
2 **הרציקוביץ**, פ"ד נ"ח (3) 538, (04.03.2004), בעמ' 570 עת קבע כי יש לתת לביטוי את הפרשנות
3 הסבירה של המילים, על פי ההקשר שבו נאמרו המילים, תוך התחשבות באופי העניין
4 ובהתאם לתפיסות מקובלות של האדם הסביר. המבחן האובייקטיבי לפרשנות הביטוי אמנם
5 מבוסס על בדיקת משמעות הביטוי בעיני הקורא הסביר, ואולם הוא נעשה תוך בחינת
6 ההקשר הכולל במסגרתו נאמרו הדברים הנטענים להיות לשון הרע (ע"א 1104/00 **אפל נ'**
7 **חסון**, פ"ד נ"ו (2) 607, 617-618 (10.9.2002)). על כן, לא הכוונה שמאחורי הפרסום היא
8 שתצביע על קיומה של לשון הרע, אלא המסר עמו היא מותירה את הקורא הסביר (ע"א
9 751/10 **פלוני נ' דין-אורבך**, פסקה 83 לפסק דינו של המשנה לנשיאה כב' השופט ריבלין
10 (8.2.2012)). וכאשר מתעורר קושי, יש להעדיף את הפרשנות על פיה הביטוי איננו לשון הרע.
11 בהתאם לכך, הגיעו בתי המשפט הדיוניים לתוצאות שונות ביחס לביטוי "גנב" או "נוכל",
12 והכל בהתאם להקשר שבו נאמרו הדברים. כך למשל, בע"א (מרכז) 44718-05-17 **אשכנזי נ'**
13 **הדס** (30.7.2017) נידון הביטוי "גנב לא קטן" אשר כתב המערער בפייסבוק במענה לפוסט
14 שכתב צד שלישי, כאשר הביטוי כוון למשיב אשר מימן ספר על משפחתו. המערער טען כי
15 הביטוי אינו אלא בגדר גידוף גרידא. בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ח' קיציס) הגיע לכלל
16 מסקנה כי הביטוי "גנב לא קטן" אשר כתב המערער ביחס למשיב, אינו גידוף גרידא שכן
17 הדבק הדברים מביא למסקנה כי המשיב בעברו חטא ונטל לכיסו מה שאינו שלו. המילה "גנב"
18 נכתבה לבדה, ללא כל גידוף נוסף, ובצמוד לעברו הרחוק של המשיב, והמסר אותו היא
19 מותירה הוא כי ביטוי זה עלול לבזות את המשיב.
20 לעומת זאת בע"א (נצרת) 5829-06-17 **בהט נ' דגן** (16.11.2017) נידון הביטוי "גנב" שהשמיעה
21 חברת קיבוץ אחת כלפי חבר קיבוץ אחר, באסיפה הכללית של הקיבוץ המונה 30 חברים.
22 הדברים נאמרו על רקע הטענה שהמערער פדה, ללא הסכמת הקיבוץ, כספים שהקיבוץ צבר
23 עבורו ועבור אשתו בקרן דמי עזיבה, ולטענת אשתו לשעבר, פדה את הכספים תוך שהוא חותם
24 בשמה ללא הסכמתה, ועל כך הגישה נגדו תלונה במשטרה. בית המשפט המחוזי מצא כי
25 בנסיבות הענין הדברים לא עלו כדי לשון הרע, שכן הם נאמרו בהקשר של סכסוך כספי בין
26 הצדדים אשר פרטיו היו ידועים לכל המשתתפים. האמירה "גנב" לא התיימרה להציג
27 עובדות, אלא לתת מעין "כותרת" או כינוי למעשים או למערער, ובמובן מסוים, היא מעין
28 "הבעת דעה" על מעשיו, או פרשנות אישית למעשים ולהתנהלות שהייתה ידועה לכל מי ששמע
29 את הביטוי.
30 בענייננו, לאחר שבחנתי את הפירסום הנידון באתי לכלל מסקנה שהקורא הסביר אינו יכול
31 להגיע למסקנה כי הפירסום מייחס לתובע מעשה גניבה פשוטו כמשמעו, שכן המדובר
32 במחלוקת צרכנית גרידא ופשיטא שמקרה כזה אינו מגבש את עבירת הגניבה.
33 ואולם הפירסום בהחלט מצייר את התובע כנוכל ורמאי. הרושם הכללי המתקבל מהפירסום
34 הינו כי התובע הוא אדם נכלולי, אשר מקבל כספים מועדי בתים מראש לצורך פירעון חובות

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 40277-06-16 ניסנלר נ' צורף ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

1 הבניינים לצדדים ג', אך אינו עומד בהתחייבויותיו, ומשאיר את לקוחותיו התמימים מול
2 שוקת שבורה. רושם זה מתחזק נוכח מצג השווא לפיו הפירסום הועלה לפייסבוק על ידי ועד
3 הבית של הבניין, ולא על ידי אדם פרטי שלו יש סכסוך אישי עם התובע, וגם מהאמירה כאילו
4 יש ועדי בתים נוספים אשר נפגעו ממעשיו של התובע. אין המדובר בביטויים גבוליים
5 הנושקים לחופש הביטוי או ביטויים שברור שהם נאמרים על רקע סכסוך כספי הידוע לכל.
6 בעיני, המדובר בביטויים אשר חוצים את גבול המותר, וממלאים את כל תנאי ס"ק (1), (2) ו
7 – (3) לסעיף 1 לחוק.
8 על כן באתי לכלל מסקנה כי הפירסום הנ"ל עולה כדי לשון הרע.
9 באשר לנתבעת – אין חולק כי הנתבעת שיתפה את הפוסט עם חבריה בדף הפייסבוק האישי
10 שלה. בית המשפט המחוזי בתל אביב קבע לאחרונה כי שיתוף פוסט בפייסבוק מהווה הוצאת
11 לשון הרע, וזאת בניגוד לפעולת הלייק (חיבוב) שאיננה עולה כדי לשון הרע (לעניין זה ר' ע"א
12 (ת"א) 35757-10-16 **נידיילי תקשורת בע"מ נ' שאול** (16.1.2019). פסקה 68 ואילך). הלכה זו
13 הינה הלכה המנחה בית משפט זה. אשר על כן, משיתוף זה נובעת גם חבותה של הנתבעת
14 בדין.
15 יצויין כי פסק דין זה קבע כי שיתוף פוסט יעלה כדי לשון הרע רק אם הפוסט נחשף על ידי
16 המשתף לאנשים שלא היו חבריו של המפרסם המקורי. בענייננו – אין חולק כי זה המצב שכן
17 דף הפייסבוק בו פירסם הנתבע את פירסומו היה חדש לחלוטין, הוקם ביום הפירסום, ולא
18 הוכח מספר חבריו. ייתכן אף שטרם רכש חברים. על כן, למעשה ייתכן שדווקא שיתוף הפוסט
19 על ידי הנתבעת הוא שהביא להפצתו ברבים.
20 נעיר, למעלה מן הצורך, כי לעובדה שדף הפייסבוק שיצר הנתבע לא היו חברים, אין נפקות
21 לעניין היות הפירסום לשון הרע שכן בהתאם לסעיף 2 לחוק, פירסום בכתב ייחשב ככזה
22 העולה כדי לשון הרע אם עשוי היה להגיע לפי הנסיבות לאדם אחר זולת הנפגע. אין חולק
23 שפירסום בדף פייסבוק עונה על דרישה זו.
24

"אמת בפירסום"

25
26 24. בענין אחד לא יכול להיות כל ספק – הנתבע כלל לא הוכיח שהתובע "עקץ" בניינים אחרים
27 בעיר מודיעין. לא הובאה כל ראיה לכך, ועל כן הגנה זו לא יכולה לעמוד כלל ביחס לפיסקה
28 זו.
29 25. באשר לביטויים האחרים המצויים בפיסקאות המחלוקת, דעתי היא שגם ביחס אליהן ההגנה
30 אינה תקפה.
31 אכן, הוכח כי התובע נהג בביצוע ההסכם שלא בהגינות ולא בהתאמה להוראותיו אשר הטילו
32 עליו לפרוע את החובות לצדדים שלישיים ללא קשר לגבייה בפועל של דמי הניהול. אכן, בעת
33 סיום ההסכם – לא היתה לתובע כל עילה להימנע מלשלם את החובות שכן למעשה הוא

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 16-06-40277-06 ניסנלר נ' צורף ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

- 1 החזיק בידיו יתרת כספים הגבוהה מחוב הדיירים הנטען כלפיו, ולכן יכול היה לפרוע את
2 החובות מבלי להוציא כספים מכיסו. אכן, לא היתה הצדקה לכך שהתובע לא פעל לפירעון
3 החובות מיד עם סיום ההסכם. אכן, גם כך לא נפרע מלוא החוב לישראלית.
4 דא עקא, מכאן ועד הכרתו של התובע בכינויים "גנב" ו – "נוכל" כפי שהנתבע עשה בפוסט
5 - המרחק הוא רב. אינני סבור כי הנתבע עמד בנטל המוטל עליו להוכיח כי כוונתו של התובע
6 היתה "לעקוץ" את הבניין, דהיינו להימנע מלשלם את החובות לצדדים השלישיים. אמנם
7 כרמית נדרשה להמריץ את התובע לשלם את החובות, ואולם אין חולק שבסופו של יום, עוד
8 עובר לפירסום הפוסט, התובע שילם לישראלית תשלום משמעותי על חשבון החוב, והנתבע
9 ידע על כך. זאת ועוד, מההתכתבות עם כרמית מתגלה כי אמנם התובע נוקט בדחינות, אך
10 אינו מסרב לשלם את החובות. עובדות אלה מלמדות כי התובע לא התכוון להימנע מקיום
11 חובתו החוזית לשלם את החובות, ומכל מקום, הנתבע לא הביא די ראיות כדי להוכיח זאת.
12 לכך יש להוסיף, שבין ניתוק מערכת היחסים החוזית לבין מועד פירסום הפוסט עברו לא יותר
13 מ – 5 שבועות. פרק זמן זה הינו קצר מדי כדי להביא לגיבוש מסקנה ברורה בדבר כוונה רעה
14 של התובע.
15 אוסיף ואומר כי העובדה שהתובע שילם סך של 3,000 ₪ לפני פירסום הפוסט, עובדה שהנתבע
16 בבירור ידע עליה – היתה צריכה להעמיד בפני הנתבע תמרוך אזהרה בולט בטרם ייחס לתובע
17 בפירסום מעשי גניבה ורמאות, שכן מן הסתם זו אינדיקציה לכך שהתובע אינו מתכוון
18 להימנע מפירעון החובות.
19 עוד אומר שככלל, סכסוכים כספיים רצוי לפתור בהידברות ובהסכמה, ואם הדבר אינו צולח
20 – באמצעות בתי המשפט. אמנם לרשתות חברתיות תפקיד חשוב בחשיפת עוולות ותקלות,
21 וככל שהמדובר בביטויים על רקע זה בלבד – אין מקום להכיר בביטויים כאלה כלשון הרע.
22 ואולם, לא כל סכסוך עיסקי הופך את הצד האחר לנוכל. לא כל חוב הופך את החייב לגנב.
23 כינויו של אדם בכינויי גנאי ברשתות חברתיות אינה אמצעי לגיטימי לחיסול חשבונות. אכן,
24 ניתן ואף רצוי לפרסם ברשתות החברתיות עובדות רלוונטיות ונכונות ביחס לנותן שירות,
25 ובכך להביא מידע רלוונטי לגביו לידיעת הציבור. הדבר אף חיוני ורצוי ומהווה אחד היתרונות
26 העצומים אשר מביאה המאה ה – 21 לאזרח. ככל שהעובדות המפורסמות הינן נכונות – יגיע
27 הקורא למסקנותיו שלו בדבר נותן השירות. ואולם, הגנות חוק לשון הרע אינן חלות על כינויי
28 גנאי פוגעניים חסרי פרופורציה למחלוקת, שהינה בבסיסה לא יותר ממחלוקת עסקית
29 שגרתית, ובסופו של יום – על סכומים שאינם גדולים במיוחד, שאף ניתן להביאם בקהל של
30 בית המשפט לתביעות קטנות. עוקצו של הפירסום הנידון לא היה ניטל ולא היה מוקהה אילו
31 הנתבע היה מביא בו רק את העובדות גרידא, מבלי להוסיף בו את הביטויים "גנב", "נוכל"
32 "ו"עקיצה".
33 הנה כי כן, הגנת אמת הפירסום אינה חלה על הפירסום מארבעה טעמים: ראשית – משום
34 שהנתבע לא הוכיח את כוונתו של התובע להימנע לצמיתות מתשלום החובות שהוטלו עליו

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 40277-06-16 ניסנלר נ' צורף ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

1 בהתאם להסכם. שנית, משום שאופי הסכסוך שהינו סכסוך עסקי שגרתי אינו הופך את
2 התובע לגנב או נוכל. שלישית, משום שלא הוכח כלל שהתובע "עקץ" בניינים אחרים
3 במודיעין. רביעית משום שהשימוש בהגנה זו כפוף לקיומו של תום לב. בפרופורציות של
4 הסכסוך בין הצדדים, ובהינתן הזמן המועט שחלף מאז התבררו הנסיבות הרלוונטיות ועד
5 למועד פירסום החוב - לא ניתן לאמר שהפירסום נעשה בתום לב.
6

הגנת תום הלב - עניין אישי כשר

7
8 28. טענת ההגנה החלופית של הנתבע הינה כי הפירסום נעשה לשם הגנה על עניין אישי כשר,
9 כאמור בסעיף 15(3) לחוק. התובע טען בסיכומיו כי המדובר בהרחבת חזית שכן טענה זו לא
10 פורטה בכתב ההגנה שהגיש הנתבע. אודה כי יש בטענה זו ממש. עיון בסעיף 22 לכתב ההגנה
11 מלמד כי מלבד טענת אמת הפירסום, הנתבע טען בכתב ההגנה אך ורק לקיומה של הגנה אחת
12 נוספת, והיא הגנת הבעת הדעה בתום לב בהתאם לסעיף 15(4) לחוק – טענה אותה זנח הנתבע
13 בסיכומיו. אין כל זכר לטענת ההגנה על עניין אישי כשר בכתב ההגנה, ואכן הטענה לוקה
14 בהרחבת חזית. די בדברים אלה כדי להביא לדחייתה.
15 29. גם לגוף הדברים, אין ממש בטענה. אין ספק כי הפירסום נעשה לצורך יצירת לחץ על התובע
16 על מנת שיקיים את התחייבויותיו ויפרע את החובות לצדדי ג', על מנת שהנציגות – ומכאן
17 הדיירים עצמם – לא ייאלצו לשאת בתשלומים אלה. זו מטרה לגיטימית בהחלט, ואולם –
18 וזה העיקר – המעשה המגן כפוף לחובת תום הלב.
19 30. בנסיבות העניין, אני סבור כי הנתבע אינו עומד בפן החיובי של חזקת תום הלב הקבועה בסעיף
20 16(א) לחוק וכי מתקיים בו הפן השלילי של חזקת חוסר תום הלב הקבועה בסעיף 16(ב) לחוק
21 (ר' והשווה: ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי (4.8.2008), בפיסקה 27 ואילך).
22 כפי שתיארתי לעיל אין שום פרופורציה בין המחלוקת הצרכנית שבין הנתבע לבין התובע לבין
23 תיאורו של התובע כנוכל ורמאי. לטעמי, הפירסום חרג לחלוטין מתחום הסביר והפרופורציה
24 בנסיבות העניין, שכן כאמור בעת פירסומו עמד החוב של הבניין לצדדים השלישיים על סך
25 של 4,000 ₪. לפיכך, אין מתקיימת בנתבע חזקת קיומו של תום לב כאמור בסעיף 16(א) לחוק.
26 יש לזכור כי בסופו של יום, ועל אף שהדברים אינם קשורים במישרין לחיוביו של התובע, הרי
27 שחלק מהקושי של התובע לפרוע את חובות הבניין לצד ג', נבע מקשיים בגביית דמי הניהול
28 מדיירי הבניין. כך שלמעשה, גם לדיירי הבניין יש אשם מסויים במחדל זה. בנוסף, פגיעתו של
29 הפירסום הינה גדולה יותר מהנדרש לשם ההגנה על האינטרסים של הנתבע בביצוע
30 התשלומים לצדדים השלישיים. לפיכך, גם מתקיימת בתובענה חזקת חוסר תום לב, בהתאם
31 לסעיף 16(ב)(3) לחוק. חזקת חוסר תום הלב מתעצמת נוכח העובדה שהנתבע ידע היטב, עובר
32 לפירסום הפוסט, כי התובע כבר שילם חלק ניכר מהחוב לישראלפט.
33

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 40277-06-16 ניסנלר נ' צורף ואח'

תיק חיצוני: קיים תיק עזר לשופט

הפיצוי

- 1
- 2 31. עסקינן בפיצוי ללא הוכחת נזק. בפסיקת הפיצוי הבאתי בחשבון את כל העובדות המפורטות
- 3 לעיל, לרבות העובדה כי בסופו יום, הפירסום דחף את התובע לפרוע את מלוא החובות
- 4 לצדדים שלישיים. כמו כן לקחתי בחשבון את העובדה כי הפוסט הוסר כעבור מספר שעות,
- 5 ואולם עוצמתו של שיקול זה מוחלשת שכן עד להסרתו הוא כבר שותף על ידי הנתבעת לכל
- 6 208 חבריה, ומכאן הפוטנציאל הוויראלי שלו.
- 7 לאחר ששקלתי את כלל הנסיבות כמפורט לעיל, הרי שאני מחייב את הנתבעים, יחד ולחוד,
- 8 לשלם לתובע את הסך של 20,000 ₪.
- 9 כן ישאו הנתבעים באגרת המשפט וכן בשכ"ט עו"ד בסך של 5,000 ש"ח.
- 10 ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.
- 11
- 12 ניתן היום, כ"א שבט תשע"ט, 27 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.
- 13

רפי ארניה, שופט

- 14
- 15
- 16
- 17

